

Effectiviteitsfactoren in de Bibliotheek op school

Effectiviteitsfactoren zijn kenmerken die een toepassing of aanpak meer of minder effectief kunnen maken. Om de kans op succes van de structurele samenwerking met het programma de Bibliotheek op school zo groot mogelijk te maken, is het raadzaam om bij de start de wederzijdse verwachtingen duidelijk uit te spreken. Dat kan met behulp van deze lijstjes factoren die zijn aan te passen naar de lokale situatie.

A. EFFECTIVITEITSFACTOREN – SCHOOLLEIDER

1. Maakt de samenwerking met de bibliotheek aan het thema (digitale) geletterdheid **prioriteit** voor minstens drie jaar.
2. Zorgt dat er voldoende **financiële middelen en een geschikte ruimte** beschikbaar zijn voor de Bibliotheek op school vanuit de school.
3. Reserveert voldoende **tijd** op het rooster voor voorlezen, vrijlezen en praten over boeken
4. Stelt één (bij voorkeur twee) **leescoördinator(en)** aan met taakuren en de mogelijkheid om scholing te volgen (bijv. Open Boek).
5. Zorgt voor **professionalisering** van de leerkrachten m.b.t. (digitale) geletterdheid.
6. Ontwikkelt met het team een **leescultuur op school** ('wij zijn een leesschool') en zorgt voor integratie in alle vakken.
7. Stimuleert ook de **leescultuur thuis** (o.a. door promotie bibliotheeklidmaatschap van alle leerlingen)
8. Zet de **Monitor dBos** in en relateert de uitkomsten aan (nieuwe) doelen in het lees(verbeter)plan (gebruikt PDCA cirkel o.i.d.).
9. Toont zich **eindverantwoordelijk** voor de resultaten en projectdoelen.
10. Zorgt voor **borging** van het Bibliotheek op school programma in beleid en communiceert over de samenwerking naar stakeholders.
11. Zorgt dat (digitale) geletterdheid regelmatig als onderwerp op elke **teamvergadering** staat.
12. Zorgt dat er voldoende aandacht is voor dit thema in het inwerkprogramma van **nieuwe collega's**.
13. Gaat er van uit dat iedereen zich aan de gemaakte **afspraken** houdt en spreekt mensen er op aan als dat niet zo is met de vraag: "Wat heb je nodig om wel mee te kunnen doen?"
14. Is **zichtbaar** aanwezig bij belangrijke zaken rondom de Bibliotheek op school.
15. Stimuleert de samenwerking tussen de Bibliotheek en **specialisten** in de school (bijvoorbeeld: IB'er m.b.t. zwakke lezers, ICT'er m.b.t. mediaopvoeding en informatievaardigheden, ICC'er m.b.t. literatuureducatie of poëzie, specialist Hoogbegaafdheid,)
16. **Evalueert** jaarlijks de samenwerking met de Bibliotheek.

B. EFFECTIVITEITSFACTOREN – TEAMLEIDER/PROJECTLEIDER BIBLIOTHEEK

1. Gaat de **samenwerking** met de school aan voor (digitale) geletterdheid voor minstens drie jaar.
2. Zorgt dat er voldoende **financiële middelen** beschikbaar zijn voor de Bibliotheek op school vanuit de bibliotheek.

3. Stelt een **leesconsulent en onderwijsspecialist** aan met schooluren en zorgt voor **professionalisering** van de leesconsulent en onderwijsspecialist d.m.v. scholing.
4. Focust met de school op een **leescultuur op school** ('wij zijn een leesschool'), **integratie in alle vakken** en de **leescultuur thuis** (o.a. door promotie bibliotheeklidmaatschap van alle leerlingen).
5. Coördineert de **Monitor dBos** en zorgt dat de uitkomsten gerelateerd worden aan (nieuwe) doelen in het lees(verbeter)plan (gebruikt PDCA cirkel o.i.d.).
6. Toont zich **eindverantwoordelijk** voor de resultaten en projectdoelen.
7. Zorgt voor **borging** van het Bibliotheek *op school* programma in beleid en communiceert over de samenwerking naar stakeholders.
8. Zorgt dat er voldoende aandacht is voor de Bibliotheek *op school* bij **front-office** collega's in de bibliotheekvestigingen.
9. Gaat er van uit dat iedereen zich aan de gemaakte **afspraken** houdt en spreekt mensen er op aan als dat niet zo is met de vraag: "Wat heb je nodig om wel mee te kunnen doen?"
10. Is **zichtbaar** aanwezig bij belangrijke zaken rondom de Bibliotheek *op school*.
11. Stimuleert de samenwerking tussen de bibliotheek en **specialisten** in de school (bijvoorbeeld: IB'er m.b.t. zwakke lezers, ICT'er m.b.t. mediaopvoeding en informatievaardigheden, ICC'er m.b.t. literatuureducatie of poëzie, specialist Hoogbegaafdheid,)
12. **Evalueert** jaarlijks de samenwerking met de school.

C. EFFECTIVITEITSFACTOREN LEESCOÖRDINATOR (SCHOOL)

1. Is aangesteld als **leescoördinator** met taakuren en de mogelijkheid om scholing te volgen (bijv. Open Boek).
2. Stimuleert dat elke leerkracht voldoende **tijd** reserveert op het rooster voor voorlezen, vrijlezen en praten over boeken
3. Zorgt samen met de Bibliotheek voor **professionalisering** van de leerkrachten m.b.t. (digitale) geletterdheid.
4. Bouwt met collega's en de Bibliotheek een **leescultuur op school** ('wij zijn een leesschool') en zorgt voor integratie in alle vakken.
5. Stimuleert samen met de bibliotheek ook de **leescultuur thuis** (o.a. door promotie bibliotheeklidmaatschap van alle leerlingen)
6. Zorgt samen met de Bibliotheek voor een aantrekkelijke **inrichting** van de schoolbibliotheek. >
7. Zorgt voor een **rooster** waardoor elke groep/leerling minstens wekelijks een bezoek brengt aan de schoolbibliotheek.
8. **Werft biebouders** en is verantwoordelijk voor een **soepele uitlening**.
9. Inventariseert collectiewensen bij collega's en denkt mee over passende **collectievorming**.
10. Zorgt dat de vragenlijsten van de **Monitor dBos** ingevuld worden en relateert de uitkomsten aan (nieuwe) doelen in het lees(verbeter)plan (gebruikt PDCA cirkel o.i.d.).
11. Stelt jaarlijkse doelen voor de samenwerking iom de bibliotheek en maakt iom met de bibliotheek een (twee)jaarlijks activiteitenplan met daarin activiteiten die erop gericht zijn de beoogde resultaten te realiseren
12. Toont zich **medeverantwoordelijk** voor de resultaten en projectdoelen.
13. Zorgt samen met de schoolleider voor **borging** van het Bibliotheek *op school* programma in beleid.
14. Zorgt dat (digitale) geletterdheid regelmatig als onderwerp op elke **teamvergadering** staat en zorgt (samen met de Bibliotheek) voor input.

15. Zorgt dat er voldoende aandacht is voor de Bibliotheek *op school* afspraken in het inwerkprogramma van **nieuwe collega's**.
16. Gaat er van uit dat iedereen zich aan de gemaakte **afspraken** houdt en spreekt mensen er op aan als dat niet zo is met de vraag: "Wat heb je nodig om wel mee te kunnen doen?"
17. Zoekt, ziet en stimuleert verbindingen tussen de Bibliotheek en andere **specialisten** in de school (bijvoorbeeld: IB'er m.b.t. zwakke lezers, ICT'er m.b.t. mediaopvoeding en informatievaardigheden, ICC'er m.b.t. literatuureducatie of poëzie, specialist Hoogbegaafdheid,)
18. **Overlegt** regelmatig met de onderwijsspecialist en leesconsulent en **evalueert** jaarlijks de samenwerking met de Bibliotheek.

D. EFFECTIVITEITSFACTOREN LEERKRACHT

1. Reserveert voldoende **tijd** op het rooster voor dagelijks min. 15 min. voorlezen, 15 min. vrijlezen en wekelijks praten over boeken
2. Bouwt met collega's en de bibliotheek aan een **leescultuur op school** ('wij zijn een leesschool') en zorgt voor integratie in alle vakken.
3. Doet actief mee aan interne **scholing** d.m.v. workshops of het delen van vakliteratuur.
4. Stimuleert samen met de bibliotheek ook de **leescultuur thuis** (o.a. door promotie bibliotheeklidmaatschap van alle leerlingen)
5. Zorgt dat kinderen volgens het **rooster** boeken kunnen ruilen in de schoolbibliotheek.
6. Geeft **collectiewensen** door aan leescoördinator of leesconsulent
7. Vult de vragenlijst in van de **Monitor dBos** en laat bovenbouwleerlingen de vragenlijst invullen.
8. Geeft **uitvoering aan de activiteiten** die horen bij de gestelde doelen in het lees(verbeter)plan n.a.v. de monitorresultaten.
9. Voelt zich **medeverantwoordelijk** voor de resultaten en projectdoelen.
10. Zoekt, ziet en stimuleert verbindingen tussen de Bibliotheek en **eigen specialisme** binnen de school (bijvoorbeeld: IB'er m.b.t. zwakke lezers, ICT'er m.b.t. mediaopvoeding en informatievaardigheden, ICC'er m.b.t. literatuureducatie of poëzie, specialist Hoogbegaafdheid,)

E. EFFECTIVITEITSFACTOREN ONDERWIJSSPECIALIST (BIBLIOTHEEK)

1. Is aangesteld als **onderwijsspecialist** met schooluren en de mogelijkheid om scholing te volgen.
2. Stimuleert dat elke leerkracht voldoende **tijd** reserveert op het rooster voor voorlezen, vrijlezen en praten over boeken
3. Volgt nascholing/houdt ontwikkelingen bij in het vakgebied en deelt relevante nieuwe kennis met de school en leesmediaconsulent.
4. Zorgt samen met de school voor **professionalisering** van de leerkrachten m.b.t. (digitale) geletterdheid.
5. Bouwt met de school aan een **leescultuur op school** ('wij zijn een leesschool') en stimuleert de integratie in alle vakken.
6. Stimuleert samen met de school ook de **leescultuur thuis** (o.a. door promotie bibliotheeklidmaatschap van alle leerlingen)
7. Zorgt samen met de school voor een aantrekkelijke **inrichting** van de schoolbibliotheek.
8. Inventariseert collectiewensen en denkt mee over passende **collectievorming**.
9. Motiveert het invullen van de vragenlijsten van de **Monitor dBos** en relateert de uitkomsten aan (nieuwe) doelen in het lees(verbeter)plan (gebruikt PDCA cirkel o.i.d.).

10. Stelt jaarlijkse doelen voor de samenwerking iom de school en maakt iom met de leescoördinator/t team een (twee)jaarlijks activiteitenplan met daarin activiteiten die erop gericht zijn de beoogde resultaten te realiseren
11. Toont zich **medeverantwoordelijk** voor de resultaten en projectdoelen.
12. Zorgt samen met de teamleider voor **borging** het Bibliotheek *op school* programma in beleid.
13. Geeft voorbeeldlessen, tips en scholing aan het schoolteam
14. Gaat er van uit dat iedereen zich aan de gemaakte **afspraken** houdt en spreekt mensen er op aan als dat niet zo is met de vraag: "Wat heb je nodig om wel mee te kunnen doen?"
15. Zoekt, ziet en stimuleert verbindingen tussen de Bibliotheek en andere **specialisten** in de school (bijvoorbeeld: IB'er m.b.t. zwakke lezers, ICT'er m.b.t. mediaopvoeding en informatievaardigheden, ICC'er m.b.t. literatuureducatie of poëzie, specialist Hoogbegaafdheid,)
16. **Overlegt** regelmatig met de leescoördinator en **evalueert** jaarlijks de samenwerking met de school.

F. EFFECTIVITEITSFACTOREN LEESMEDIACONSULENT (BIBLIOTHEEK)

1. Is aangesteld als **leesconsulent** met schooluren en de mogelijkheid om scholing te volgen.
2. Volgt actief benodigde **nascholing** en volgt ontwikkelingen in het vakgebied (dBos/schoolWise/jeugdliteratuur) en past dit toe in het werk.
3. **Verzorgt de training** voor onderwijsassistenten of hulpouders m.b.t. de uitlening en het gebruik van schoolWise in de Bibliotheek *op school*.
4. Bouwt met de school aan een **leescultuur op school** ('wij zijn een leesschool')
5. Stimuleert samen met de school òòk de **leescultuur thuis** (o.a. door promotie bibliotheeklidmaatschap van alle leerlingen)
6. Zorgt samen met de school voor een aantrekkelijke **inrichting** en samen met de biebouders voor een sfeervolle en opgeruimde en goed draaiende schoolbibliotheek
7. Fungeert als vraagbaak voor de biebouders/onderwijsassistent en ondersteunt de school bij het werven van de benodigde biebouders
8. Inventariseert collectiewensen en zorgt voor een passende **collectie**.
9. Voelt zich **medeverantwoordelijk** voor de resultaten en projectdoelen.
10. Geeft boekentips aan leerlingen, onderwijsassistenten of hulpouders, leerkrachten en ouders.
11. Gaat er van uit dat iedereen zich aan de gemaakte **afspraken** houdt en spreekt mensen er op aan als dat niet zo is met de vraag: "Wat heb je nodig om wel mee te kunnen doen?"
12. **Overlegt** regelmatig met de leescoördinator, onderwijsassistent en/of hulpouders

G. EFFECTIVITEITSFACTOREN ONDERWIJSASSISTENT /BIEBOUDER/BIEBER

1. Bouwt mee aan een **leescultuur op school** ('wij zijn een leesschool')
2. Stimuleert samen met de bibliotheek òòk de **leescultuur thuis** (o.a. door promotie bibliotheeklidmaatschap van alle leerlingen)
3. Volgt de **training schoolbibliotheek**
4. Zorgt voor een goedlopende **uitlening** in de schoolbibliotheek.
5. Geeft **collectiewensen** door aan leescoördinator of leesconsulent